

психологічні аспекти сприйняття кольорів прапору: жовтого та блакитного, використані дослідження Макса Люшера та Helen Graham.

Кольори Українського прапору сприяють формуванню та збереженню громадської свідомості людини у період окупації. Вони формують образ людини осмисленої, поважної, духовно розвиненої. Людини високих моральних якостей та при цьому життєрадісної та схильної до самовираження. Людини, що має сили протистояти ворогу навіть на маючи зброї. Тієї, що бореться за свободу і життя. Із прапором в руках і в серці.

Список бібліографічних посилань

1. Постанова Верховної Ради України «Про Державний прапор України» від 28.01.1992 № 2067-XII.

2. Іванова. Т. З прапором на БТРі. Поліцейський з Херсона, який став відомим завдяки відео, про події березня та роботу в окупації. Суспільне новини. 30.12.2022. URL: <https://suspilne.media/348362-z-praporom-na-btri-policejskij-z-hersona-akij-stav-vidomim-zavdaki-video-pro-podii-berezna-ta-robotu-v-okupacii/> (дата звернення 21.02.2024)

3. Кубанкін. О. Жовто-блакитні стрічки – символ незламності духу херсонців. Гурт. 15.04.2023. URL: <https://gurt.org.ua/news/informator/86011/> (дата звернення 21.02.2024)

4. Graham H., Healing with Color, Newleaf, 1996. 120 p.

5. Lüscher M., Der 4-Farben-Mensch: Wege zum inneren Gleichgewicht. Alemão. Ullstein Taschenbuchverl., 2005, 224 p.

Одержано 29.02.2024

УДК 159.9

Олена Григорівна СТУПНИЦЬКА,

аспірантка Харківського національного університету внутрішніх справ

МОТИВАЦІЙНІ ЧИННИКИ ВСТУПУ НА СЛУЖБУ ДО ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ОБОРОНИ УКРАЇНИ

Проаналізовано мотиваційну готовність українських добровольців сил територіальної оборони та військовослужбовців зарубіжжя до вступу на військову службу під час війни. Розглянуто чинники, що впливають на мотивацію військових до служби.

Ключові слова: мотивація, мотиваційна готовність, територіальна оборона.

Починаючи з повномасштабного вторгнення російських військ на територію незалежної держави України, бойовий дух, самовідданість, сила волі та гумор – є основними складовими мотивації сучасного добровольця сил територіальної оборони України.

Але є певні відмінності в мотивації українських та зарубіжних військових при виконанні обов'язку. В Ізраїлі вмотивованість боронити свою державу формується за участі влади. Формування такої відданості і любові громадян до своєї країни відбувається з дитинства. Велике значення приділяється освіті, де є перевага якості над кількістю, що формує інтелектуальний потенціал нації для забезпечення технологічного зростання (зокрема високотехнологічного озброєння). Тобто держава інвестує в людський капітал та в освітню сферу. Це відбивається у відповідальному ставленні громадян до виконання свого обов'язку. Незважаючи на інше місце проживання, чоловіки і жінки повертаються у свою країну для захисту її території.

На даний час вмотивованість українських добровольців сил територіальної оборони залишається високою. За результатами досліджень, добровольці Сил територіальної Оборони перш за все прагнуть захищати свої домівки і сім'ї – це 55% опитуваних військовослужбовців, всього 11% прагнуть захищати свій народ, свою культуру, 9%

прагнуть захищати територіальну цілісність, і тільки 18% вважають захист Батьківщини своїм обов'язком. Але кожен доброволець відданий вільній державі і вважає ворога України своїм особистим ворогом, готові до захисту, тобто мають високий рівень бойового духу, незламність і сталевий характер, про що заявляють майже 80% досліджуваних. Але є деякі складнощі, що пов'язано з низьким рівнем соціальних гарантій військовослужбовців, невпевненістю бійців у піклуванні держави про сім'ї військових після їх загибелі при виконанні військового обов'язку, труднощі на полі бою, пов'язані з нестачею матеріальних засобів та озброєння. Разом з тим постійне ускладнення сучасного бою, щораз більші вимоги до якості виконання завдань не знижують мотиваційної готовності бійців територіальної оборони до захисту держави, а підвищують значущість психологічної допомоги військовослужбовцям у керуванні психічними станами та подоланні стресів [1, с.183].

Піклуватись про військового, як про людину, тобто цінувати його життя і піклуватись про морально-психологічний стан як при виконанні бойових дій так і серед цивільного життя. На передовій при такій можливості в безпечних зонах виконувати психологічну роботу фахово і з розумінням, а не на папері. Готувати суспільство, адаптувати його у спілкуванні з військовими. Державі потрібно забезпечити соціальні гарантії та стимул до життя як фізично спроможним військовим так і з пораненнями, які призвели до каліцтва при захисті Батьківщини. На сьогодні існує гостра необхідність впровадження та активного використання ефективних профілактичних і реабілітаційних заходів, з метою попередження порушення психічного здоров'я військовослужбовців та відновлення їх соціально-професійного статусу [2, с.103].

Могутня держава – це людяне відношення до своїх людей, піклування про цих людей, інвестиції в освіту своїх громадян, залучення їх до справ держави, прозорі і чесні закони, які діють на всіх ланках влади, стимулювати в наукових виноходах, нових технологіях (розробках своєї зброї, свого ППО, новітніх систем, тощо). Намагатись з дитинства людині показувати любов до країни, своєї культури, своєї нації. Тому вмотивованість військовослужбовців захищати свою Батьківщину у Силах територіальної Оборони залежить від любові до країни і дій держави по відношенню до добровольця.

Список бібліографічних посилань

1. Психологія бою: Посібник / Грицевич Т. Л., Гузенко І. М., Капінус О. С., Мацевко Т. М., Романишин А. М.; за ред. А. М. Романишина. Львів : Видавництво «Астролябія», 2017. 352 с.
2. Основи психологічної допомоги військовослужбовцям в умовах бойових дій: методичний посібник./О. М. Кокун, Н. А. Агаєв, І. О. Пішко, Н. С. Лозінська. Київ : «КНТ», 2023. 168 с.

Одержано 29.02.2024

УДК 159.944.4:355.514

Андрій Анатолійович ШЕВЧУК,

слухач магістратури факультету № 5

Харківського національного університету внутрішніх справ

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОЯВУ БОЙОВОГО СТРЕСУ У ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ЗАЛЕЖНО ВІД ДОСВІДУ ПТСР

Подано результати емпіричного дослідження психологічних особливостей прояву бойового стресу у військовослужбовців залежно від досвіду ПТСР. Окреслено психологічні наслідки й взаємозв'язки факторів впливу, експериментально доведено, що військовослужбовці з ознаками ПТСР мають вищий рівень гострих стресових розладів, сильніше реагують на емоційні стрес-фактори, мають вищий рівень особистісної тривожності, яка